

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Cdo/524/2015
Identifikačné číslo spisu:	7712210560
Dátum vydania rozhodnutia:	02.03.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Emil Franciscy
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:7712210560.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne TERNOTECH, s.r.o. so sídlom v Krásne nad Kysucou č. 1843, IČO: 36 397 741, zastúpenej JUDr. Marekom Belkom, advokátom so sídlom v Čadci, Fraňa Kráľa č. 1504, proti žalovanému Ing. E. P., bývajúcemu v H., zastúpenému JUDr. Mikulášom Pavlikom, advokátom so sídlom v Michalovciach, Štefana Kukuru č. 14, o neúčinnosť kúpnej zmluvy, vedenej na Okresnom súde Michalovce pod sp. zn. 11 C 89/2012, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 10. februára 2015 sp. zn. 2 Co 18/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a v časti smerujúcej proti výroku uznesenia Krajského súdu v Košiciach z 10. februára 2015 sp. zn. 2 Co 18/2015, ktorým bolo odmietnuté odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Michalovce zo 14. novembra 2014 č.k. 11 C 89/2012-218.

Uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 10. februára 2015 sp. zn. 2 Co 18/2015 vo výroku, ktorým bolo odmietnuté odvolanie žalovaného proti doplnaciemu rozsudku Okresného súdu Michalovce z 18. novembra 2014 č.k. 11 C 89/2012-231, z r u š u j e a vec v rozsahu zrušenia vracia Krajskému súdu v Košiciach.

Odôvodnenie

Žalobkyňa sa v konaní domáhala, aby súd určil, že je voči nej neúčinná kúpna zmluva z 1. apríla 2011 uzatvorená medzi predávajúcou INPROTECH, s.r.o. so sídlom v Michalovciach, Remeselnícka č. 21, IČO: 31 671 217, a kupujúcim Ing. E. P. ohľadom prevodu nehnuteľností v katastrálnom území Y. zapísaných na liste vlastníctva č. XXXX ako parcela č. XX/X - záhrady vo výmere XXX m², č. XX/X - záhrady vo výmere XXXX m², č. XX/X - záhrady vo výmere XXX m², č. XX/X - záhrady vo výmere XXX m², č. XX/X - záhrady vo výmere XX m², č. XX/X - záhrady vo výmere XX m², č. XX - zastavané plochy a nádvoria vo výmere XXX m², ktorej vklad do katastra bol povolený rozhodnutím Správy katastra Michalovce sp. zn. Y. (ďalej len „kúpna zmluva“).

Okresný súd Michalovce rozsudkom zo 14. novembra 2014 č.k. 11 C 89/2012-218 (ďalej len „rozsudok“) určil, že kúpna zmluva je voči žalobkyni právne neúčinná. Doplnčiacim rozsudkom z 18.

novembra 2014 č.k. 11 C 89/2012-231 (ďalej len „doplniaci rozsudok“) rozhodol o trovách konania.

Proti rozsudku a doplniaciemu rozsudku podal žalovaný odvolania.

Krajský súd v Košiciach uznesením z 10. februára 2015 sp. zn. 2 Co 18/2015 obe odvolania odmietol ako oneskorene podané (§ 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p.). Uviedol, že žalovanému bol: a/ rozsudok doručený 20. novembra 2014 a lehota na podanie odvolania proti nemu uplynula 5. decembrom 2014 a b/ doplniaci rozsudok doručený 21. novembra 2014 a lehota na podanie odvolania proti nemu uplynula 8. decembrom 2014. Žalovaný podal 4. decembra 2014 proti rozsudku a doplniaciemu rozsudku odvolania elektronickými prostriedkami bez zaručeného elektronického podpisu. Elektronicky podané odvolanie proti rozsudku písomne nedoplnil v zákonom stanovenej lehote troch dní (§ 42 ods. 1 veta druhá O.s.p.), ale až podaním odovzdaným pošte 10. decembra 2014. Odvolanie proti doplniaciemu rozsudku v písomnej forme podal žalovaný 9. decembra 2014 osobne v podateľni Okresného súdu Michalovce (a v ten istý deň aj na pošte). V oboch prípadoch bolo teda odvolanie podané oneskorene, po uplynutí odvolacej lehoty.

Proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie s tým, že mu postupom odvolacieho súdu bola odňatá možnosť konať (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.). Namietal, že pri podaní odvolania proti prvostupňovému rozsudku nebol vyzvaný na doplnenie elektronického podania písomným podaním. Odvolací súd pri tom úplne prehliadol elektronické podanie odvolania proti doplniaciemu rozsudku, ktoré bolo podané ešte počas plynutia odvolacej lehoty (8. decembra 2014). Žiadal preto napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušiť a vec vrátiť tomuto súdu na ďalšie konanie.

Žalobkyňa sa k dovolaniu písomne nevyjadрила.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p.; dovolateľom napadnuté uznesenie ale nevykazuje znaky niektorého z nich. Jeho dovolanie preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

Prípustnosť podaného dovolania by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd uvedených v § 237 ods. 1 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odhala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak v konaní došlo k niektorej z väd vymenovaných v § 237 ods. 1 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné (viď napríklad R 117/1999, R 34/1995 a tiež rozhodnutia najvyššieho súdu uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 38/1998 a č. 23/1998). Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je zistenie, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Žalovaný procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdil a ich existencia nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Dovolateľ zastáva názor, že nesprávnym postupom odvolacieho súdu mu bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.).

Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie taký nesprávny procesný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých oprávnení účastníka konania procesnej povahy, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto nesprávnym postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva [v zmysle § 18 O.s.p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv - viď napríklad právo účastníka vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazeráť do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O.s.p.), napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním, pokiaľ to zákon nevyklučuje (§ 202 O.s.p.)].

Judikatúra najvyššieho súdu za prípad odňatia možnosti konať pred súdom (vo význame znemožnenia realizácie procesných oprávnení účastníka občianskoprávneho konania) označuje aj postup súdu, ktorý sa z určitého dôvodu odmieta zaoberať meritom veci (odmieta podanie alebo konanie zastaví alebo odvolací súd odmieta odvolanie), hoci procesné predpoklady pre taký postup nie sú dané (viď napríklad R 23/1994 a R 4/2003, ale aj rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v časopise Zo súdnej praxe pod č. 14/1996, prípadne ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 41/2000, 2 Cdo 119/2004, 3 Cdo 108/2004, 3 Cdo 231/2008, 4 Cdo 20/2001, 5 Cdo 434/2012, 6 Cdo 107/2012, 7 Cdo 142/2013, 3 Cdo 98/2015).

Vzhľadom na dovolacie námietky žalovaného najvyšší súd skúmal, či obsah spisu opodstatňoval záver odvolacieho súdu o oneskorenom podaní odvolaní.

Podanie možno urobiť písomne, ústne do zápisnice, elektronickými prostriedkami alebo telefaxom. Podanie obsahujúce návrh vo veci samej alebo návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktoré bolo urobené elektronickými prostriedkami, treba doplniť písomne alebo ústne do zápisnice najneskôr do troch dní; podanie, ktoré bolo podpísané zaručeným elektronickým podpisom, doplniť netreba. Podanie urobené telefaxom treba doplniť najneskôr do troch dní predložením jeho originálu. Na podania, ktoré neboli v tejto lehote doplnené, sa neprihliada (§ 42 ods. 1 O.s.p.).

Lehoty určené podľa týždňov, mesiacov alebo rokov končia sa uplynutím toho dňa, ktorý sa svojím označením zhoduje s dňom, keď došlo k skutočnosti určujúcej začiatok lehoty, a ak ho v mesiaci niet, posledným dňom mesiaca. Ak koniec lehoty pripadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň (§ 57 ods. 2 O.s.p.). Lehota je zachovaná, ak sa posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť (§ 57 ods. 3 O.s.p.).

Odvolanie sa podáva do 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 204 ods. 1 O.s.p.).

1. Rozsudok bol žalovanému doručený 20. novembra 2014. Lehota na odvolanie, ktorá mu začala plynúť 21. novembra 2014, uplynula 5. decembra 2014 (v piatok, ktorý bol riadny pracovný deň). Žalovaný podal odvolanie proti rozsudku 4. decembra 2014 elektronickým prostriedkom (e-mailom) bez zaručeného elektronického podpisu. Trojdňová lehota na doplnenie tohto odvolania mu začala plynúť 5. decembra 2014; vzhľadom na to, že jej posledný deň pripadol na nedeľu 7. decembra 2014, za posledný

deň lehoty na podanie písomného doplnenia odvolania bolo potrebné považovať najbližší pracovný deň, teda 8. december 2014. Žalovaný elektronicky podané odvolanie proti rozsudku doplnil v písomnej forme podaním, ktoré odovzdal pošte na doručenie súdu až 10. decembra 2014 (č.l. 254 spisu). Na odvolanie žalovaného proti rozsudku, ktoré bolo urobené elektronicky, sa vzhľadom na uvedené neprihliada (§ 42 ods. 1 O.s.p.); odvolanie proti rozsudku urobené v písomnej forme, ktoré odovzdal pošte 10. decembra 2014, bolo odvolacím súdom opodstatnene považované za oneskorene podané (§ 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p.).

Žalovaný nedôvodne namieta, že mu bola odňatá možnosť pred súdom konať tým, že nebol vyzvaný doplnenie elektronicky podaného odvolania proti rozsudku. Zo žiadneho ustanovenia zákona totiž nevyplýva povinnosť súdu vyzvať toho, kto urobil podanie elektronickými prostriedkami bez zaručeného elektronického podpisu, aby svoje podanie doplnil v zmysle § 42 ods. 1 O.s.p.

Postup odvolacieho súdu, pokiaľ ide o odmietnutie odvolania proti rozsudku, bol v súlade so zákonom; týmto postupom preto nemohlo dôjsť k procesnej vade konania uvedenej v § 237 ods. 1 O.s.p.

Vzhľadom na to, že dovolanie žalovaného - v časti smerujúcej proti výroku uznesenia Krajského súdu v Košiciach z 10. februára 2015 sp. zn. 2 Co 18/2015, ktorým bolo odmietnuté odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Michalovce zo 14. novembra 2014 č.k. 11 C 89/2012-218 - nie je podľa § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné, nepreukázaná bola procesná vada konania namietaná žalovaným (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) a v dovolacom konaní nevyšli najavo ani ďalšie vady vymenované v § 237 ods. 1 O.s.p., dovolací súd odmietol dovolanie v tejto časti ako procesne neprípustné (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.).

2. Doplniací rozsudok bol žalovanému doručený 21. novembra 2014. Koniec lehoty na podanie odvolania proti tomuto rozhodnutiu, ktorá mu začala plynúť 22. novembra 2014, pripadol na sobotu 6. decembra 2014, preto za posledný deň na podanie odvolania proti doplniacemu rozsudku bolo potrebné považovať najbližší pracovný deň (8. december 2014).

2.1. Žalovaný podal 4. decembra 2014 odvolanie proti doplniacemu rozsudku elektronickým prostriedkom (e-mailom) bez zaručeného elektronického podpisu. Trojdňová lehota na doplnenie takto urobeného odvolania začala plynúť 5. decembra 2014 a jej posledným dňom bol 8. december 2014. Písomné doplnenie odvolania proti doplniacemu rozsudku, ktoré podal osobne v podateľni Okresného súdu Michalovce 9. decembra 2014 (č.l. 247 spisu), nebolo podané v rámci lehoty troch dní (§ 42 ods. 1 O.s.p.), preto sa na toto elektronicky urobené odvolanie proti doplniacemu rozsudku neprihliada.

2.2. Obsah spisu vyvoláva pochybnosti o tom, či odvolací súd pri skúmaní včasnosti opravného prostriedku žalovaného zohľadnil jeho odvolanie proti doplniacemu rozsudku urobené 8. decembra 2014 elektronickým prostriedkom (e-mailom) bez zaručeného elektronického podpisu. Ide o e-mail odoslaný o 22:56 hod. (č.l. 241 spisu), ktorý bol opatrený pečiatkou Okresného súdu Michalovce 9. decembra 2014. Skutkové okolnosti vyplývajúce zo spisu naznačujú, že toto elektronické podanie bolo urobené v rámci odvolacej lehoty (v jej posledný deň). Žalovaný ho doplnil písomným podaním odovzdaným 9. decembra 2014 jednak osobne v podateľni Okresného súdu Michalovce (č.l. 247-249 spisu), jednak pošte, a to 9. a 10. decembra 2014 (viď č.l. 251-253 a č.l. 254-259 spisu). Elektronicky podané odvolanie proti doplniacemu rozsudku teda doplnil v zákonom stanovenej trojdňovej lehote. Tieto okolnosti vedú k pochybnostiam o tom, či odvolanie proti doplniacemu rozsudku bolo skutočne podané oneskorene.

Vychádzajúc z ústavnoprávných náhľadov Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktoré boli vyjadrené napríklad v jeho rozhodnutiach sp. zn. III. ÚS 331/04, II. ÚS 63/06, I. ÚS 118/07, IV. ÚS 324/07, III. ÚS 249/08, najvyšší súd už dávnejšie konštatoval, že ak záver o nedodržaní zákonom ustanovenej procesnej lehoty na podanie opravného prostriedku nie je preukázaný mimo rozumných pochybností, treba vychádzať z predpokladu, že opravný prostriedok v zákonnej lehote podaný bol (porovnaj napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 196/2009, 3 Cdo 226/2011, 3 Cdo 228/2011, 3

Cdo 196/2012, 3 Cdo 294/2013, 3 Cdo 38/2015).

Pokiaľ teda odvolací súd odmietol odvolanie žalobcu proti dopĺňaciemu rozsudku, odňal svojím postupom žalovanému možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Výskyt procesnej vady podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. je dôvodom, pre ktorý musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť.

Najvyšší súd preto uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 10. februára 2015 sp. zn. 2 Co 18/2015 vo výroku, ktorým bolo odmietnuté odvolanie žalovaného proti dopĺňaciemu rozsudku zrušil a vec v rozsahu zrušenia vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie.

3. Ak dôjde k zrušeniu napadnutého rozhodnutia, súd, ktorého rozhodnutie bolo zrušené, koná ďalej o veci. Pritom je právny názor súdu, ktorý rozhodoval o dovolaní, záväzný. V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.